



Rapport

Datum: 4 augustus 2006
Rapportnummer: 2006/265

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat twee ambtenaren van het regionale politiekorps Friesland hem op 10 juli 2004 onheus hebben bejegend en zich partijdig hebben opgesteld toen zij ter plaatse kwamen naar aanleiding van een melding van verzoekers burens over bedreiging met een bijl door verzoeker.

Tevens klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Friesland, tot het moment dat hij zich op 4 april 2005 tot de Nationale ombudsman wendde, zijn aangifte van diefstal en het doen van valse aangifte door de buurvrouw niet hebben opgenomen.

Tot slot klaagt verzoeker erover dat de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland de korpsbeheerder onjuist en onvolledig heeft ingelicht door onjuistheden op te nemen in haar advies aan de korpsbeheerder van 15 maart 2004.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 10 juli 2004 verzochten de burens van verzoeker telefonisch om assistentie van de politie. In de melding was sprake van bedreiging door hun buurman (verzoeker) met een bijl. Er gingen twee surveillanten van het regionale politiekorps Friesland ter plaatse, even later gevolgd door twee collega's.

Ter plaatse kwam in een gesprek met de burens naar voren dat er geen sprake was van een (ernstige) bedreiging door de buurman (verzoeker). Wel was er sprake van een civielrechtelijke aangelegenheid met betrekking tot de gemeenschappelijke erfafscheiding. De politieambtenaren voerden met verzoeker een gesprek naar aanleiding van het incident.

2. Verzoeker nam op 11 juli 2004 telefonisch contact op met de politie Friesland. Hij maakte er in dit gesprek melding van dat zijn burens de gemeenschappelijke erfafscheiding hadden verwijderd en vroeg de politie hiernaar een onderzoek in te stellen.

Vervolgens zond hij de politie Friesland op 11 juli 2004 een fax, waarin hij refereerde aan dit telefoongesprek. Ook informeerde hij naar de precieze achtergrond van de melding van 10 juli 2004 van de burens en wenste hij hierover schriftelijk nader te worden geïnformeerd.

3. Op 15 juli 2004 diende verzoeker een schriftelijke klacht in over het politieoptreden bij (de districtschef van) de politie Friesland. In deze brief deed hij tevens aangifte van ontvreemding van de gemeenschappelijke erfafscheiding door zijn buurman en verzocht hij de politie hierop actie te ondernemen.

Een brief van dezelfde strekking richtte hij op 3 augustus 2004 aan de korpschef van de regiopolitie Friesland.

Hij rappelleerde de korpschef op 16 augustus 2004.

4. In een brief van 4 augustus 2004 deelden twee van de politieambtenaren die naar aanleiding van de melding van 10 juli 2004 ter plaatse waren geweest verzoeker mee wat zich naar hun idee had afgespeeld die middag en tekenden zij aan dat het vooral een civielrechtelijk conflict betrof.

5. In een schriftelijke reactie van 17 augustus 2004 liet verzoeker deze ambtenaren weten dat zij het zijns inziens bij het verkeerde eind hadden en gaf hij nogmaals zijn visie op de gebeurtenissen.

6. Op 19 augustus 2004 werd verzoeker meegedeeld dat zijn (rappel)brief van 16 augustus 2004 was doorgestuurd naar het district Noordoost van de politie Friesland, met het verzoek zijn klacht in behandeling te nemen.

Op 20 augustus 2004 voerde verzoeker - op uitnodiging van de politie - een gesprek op het politiebureau te Dokkum met de chef van het team Dokkum.

Tijdens dit gesprek kwam naar voren dat de teamchef niet op de hoogte was van de brief van de politieambtenaren van 4 augustus 2004 en van verzoekers reactie daarop van 17 augustus 2004.

7. In een klacht, toen gericht aan het Bureau Korpsleiding/Klachtencommissie van 4 september 2004 beklaagde verzoeker zich over de onwetendheid van de teamchef en over het gesprek dat hij met hem had gevoerd, en dat volgens verzoeker vrij oppervlakkig was geweest, omdat de teamchef onvoldoende informatie had.

Daarnaast klaagde verzoeker erover dat zijn (schriftelijke) aangiften met betrekking tot de ontvreemding van de gemeenschappelijke erfafscheiding door zijn buurman niet in behandeling waren genomen. Verzoeker had inmiddels - op advies van de teamchef - ook getracht mondeling aangifte te doen, op politiebureau Dokkum, maar ook dat was hem op 3 september 2004 geweigerd.

Daarnaast vroeg hij de politie om nader onderzoek te doen naar de zijns inziens valse aangifte van de burens van 10 juli 2004. In deze brief deed hij bovendien aangifte van het doen van deze valse aangifte.

8. In een brief van 5 november 2004 reageerde de chef van het district Noordoost van de politie Friesland. Deze liet verzoeker weten dat de communicatie met betrekking tot verzoekers klacht inderdaad te wensen overliet en hij bood verzoeker daarvoor excuses aan. Ook bood hij excuses aan voor het feit dat verzoeker voor een gesloten deur had

gestaan toen deze aangifte wenste te doen bij politiebureau Zwaagwesteinde. Verzoekers klacht met betrekking tot de wijze waarop was gereageerd op de melding van 10 juli 2004 en de wijze waarop verzoeker bij die gelegenheid was bejegend, achtte hij niet gegrond.

Ook de klacht dat geen aangifte was opgenomen van de diefstal van verzoekers erfafscheiding achtte de districtschef niet gegrond, omdat hierover verschillende keren met verzoeker een gesprek was gevoerd.

9. Op 15 december 2004 wendde verzoeker zich wederom met een klacht tot het Bureau Korpsleiding/Klachtencommissie. Zijn klacht richtte zich, naast de wijze waarop de melding van 10 juli 2004 was afgehandeld, nu met name op het niet mogen doen van aangifte, terwijl hem juist in de gesprekken met de politie hierover was toegezegd dat hij aangifte mocht doen.

10. Naar aanleiding van verzoekers klacht vond op 15 maart 2005 een zitting plaats van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland.

Volgens het verslag van de hoorzitting verklaarde verzoeker dat er op 10 juli 2004 problemen waren tussen hem en zijn buurman. De politie had toen de ernstige melding gekregen dat verzoeker zijn buurman met een bijl bedreigde. Ter plaatse gekomen bleek de politie dat het wel meeviel. Eén van de politieambtenaren was naar verzoeker gegaan om hem nader te horen. Verzoeker voelde zich hierdoor op een aanvallende manier benaderd en voelde zich als verdachte behandeld. Hij vond dat de politie hem zorgvuldiger had moeten benaderen en hem rustig de zaak had moeten uitleggen. Bij het vertrek van de politie had één van de ambtenaren nog een onheuse opmerking gemaakt, waardoor het leek of de politie partij trok voor de buurman.

Eén van de politieambtenaren die op 10 juli 2004 ter plaatse waren geweest, tekende volgens het verslag aan dat hij verzoeker bij die gelegenheid op normale wijze naar diens personalia had gevraagd. De ander verklaarde dat hij had geprobeerd te bemiddelen en te benadrukken dat het een civiele zaak betrof. Toen dat geen effect had, had hij gezegd: "Ik zeg niets meer".

Voorts verhaalde verzoeker tijdens de hoorzitting van de problemen die hij had ondervonden toen hij later aangifte had willen doen. Hem was toegezegd, dat hij aangifte kon doen, maar dat was hem vervolgens geweigerd. De politiepost in Zwaagwesteinde was bovendien gesloten geweest, terwijl het mededelingenbord anders vermeldde.

Volgens het verslag verduidelijkte de teamchef op de zitting, dat hij inderdaad had toegezegd dat verzoeker aangifte had kunnen doen, maar toen later bleek dat de officier van justitie toch niet tot vervolging zou overgaan, werd dat alsnog geweigerd.

11. Op 22 maart 2005 zond de korpsbeheerder Friesland verzoeker de beslissing op zijn klacht. Deze beslissing was mede gebaseerd op het advies van de klachtencommissie,

waarin opgenomen het verslag van de hoorzitting.

Verzoekers klacht werd gegrond verklaard wat betreft de gesloten politiepost, het niet opnemen van een aangifte en de gebrekkige communicatie. Zijn klacht werd niet gegrond verklaard wat betreft de afhandeling van de melding.

12. In een faxbericht van 16 maart 2005 aan de voorzitter van de klachtencommissie beklaagde verzoeker zich nog over de locatie waar de hoorzitting was gehouden, over de houding van de voorzitter en over de beperkte tijd die hem was gegeven om zijn klacht toe te lichten.

In een schriftelijke reactie hierop liet de voorzitter weten dat de ruimte waarin de zitting was gehouden inderdaad niet erg geschikt was voor een hoorzitting, maar op dat moment de enig beschikbare ruimte was geweest. Voorts liet de voorzitter verzoeker weten dat bij deze klacht, waar al veel schriftelijk materiaal was, een korte toelichting van de klager (i.c. verzoeker) en een korte reactie van de politie, voldoende waren voor de commissie om te komen tot een goed overwogen advies.

Tot slot gaf de voorzitter aan dat hij zich er niet van bewust was geweest en ook overigens niet de intentie had gehad, om verzoeker op non-verbale wijze te haasten, maar dat het wel zijn taak als voorzitter is om het proces te bewaken.

13. Op 4 april 2005 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman met deze klacht.

I. Ten aanzien van het optreden op 10 juli 2004

Bevindingen

1.1. Verzoeker is van mening dat twee ambtenaren van het regionale politiekorps Friesland hem op 10 juli 2004 onheus hebben bejegend en zich partijdig hebben opgesteld toen zij ter plaatse kwamen naar aanleiding van een melding van verzoekers burens over bedreiging met een bijl door verzoeker.

Er waren twee politieambtenaren ter plaatse gekomen, die verzoeker naar zijn mening ten onrechte bejegenden als een verdachte. Hij was van mening dat de politieambtenaren op de hand van de burens waren en achtte het niet juist dat zij - alvorens verzoeker ermee te belasten - onvoldoende onderzoek hadden gedaan naar de juistheid van de melding. Zo hadden zij, zonder aan te geven waartoe dit nodig was, verzoeker op gebiedende toon naar zijn personalia gevraagd. Verzoeker was op het moment van de komst van de politieambtenaren doende om zijn eigen schutting te verhogen, in reactie op het plaatsen van een (volgens verzoeker te hoog en zonder overleg geplaatst) speeltoestel dat de burens in hun tuin hadden geplaatst.

1.2. Verzoekers grieve zich er met name op, dat de politieambtenaren met verzoeker nauwelijks hadden gesproken over de aard van de melding noch bij hem navraag hadden gedaan over wat er was voorgevallen tussen hem en zijn buurvrouw. Eén van hen had, pas nadat verzoeker hem had gevraagd waarom de politie eigenlijk bij hem langskwam, verteld dat er een melding was gekomen dat verzoeker zijn buurvrouw zou hebben bedreigd met een bijl. Nog voordat verzoeker hierop kon doorvragen, ging de politiemann een gesprek aan met een collega via de portofoon. Daarna bracht deze het gesprek op de problemen met betrekking tot de schutting. Vervolgens kwamen er nog twee politieambtenaren aan de deur waarmee de politiemann in gesprek ging en voegde nog een politieambtenaar zich bij het gezelschap. Al die tijd is er niet gesproken over de melding en slechts over de schutting. Uiteindelijk zijn de politieambtenaren vertrokken zonder dat verzoeker de gelegenheid heeft gekregen om over de melding te spreken. De politieambtenaren hadden ook niet uit eigen beweging over de aan de melding ten grondslag liggende gebeurtenis doorgevraagd. Verzoeker verklaarde overigens dat hij geen bijl had gebruikt bij zijn werkzaamheden aan de schutting, wel een grondboor, en dat hij geen ruzie had gehad met de buurvrouw, hij had haar niet eens gesproken.

2. De betrokken politieambtenaren herkenden zichzelf niet in het beeld dat verzoeker schetste van hun optreden op 10 juli 2004. Zij hadden die dag getracht om met beide partijen te komen tot een oplossing over de erfafscheiding. Zij hadden zowel verzoeker als diens bureu geadviseerd om advies in te winnen over te nemen (civielrechtelijke) stappen. Uit de reactie die zij in het kader van de klacht aan de Nationale ombudsman gaven, komt niet naar voren dat ze met verzoeker over de melding van bedreiging hebben gesproken, terwijl dit de reden was van het ter plaatse gaan.

3. De korpsbeheerder liet weten dat op 10 juli 2004 bij de meldkamer van de politie Friesland een melding was binnengekomen over een burenruzie, waarbij was bedreigd met een bijl. Aangezien een dergelijke ruzie gemakkelijk kan ontaarden was deze melding niet nader geanalyseerd, maar had de meldkamer deze melding een hoge prioriteit gegeven en twee politie-eenheden per plekke gedirigeerd. Toen politieambtenaren ter plekke kwamen was geen sprake van een gewelddadige situatie en was de burenruzie kennelijk gesust. In het algemeen gaan politieambtenaren in eerste instantie naar de melder om van deze te horen wat zich heeft afgespeeld, en niet naar de veroorzaker, omdat deze de zaken veelal bagatelliseert.

Ook in dit geval is de melder benaderd, uit welk contact naar voren kwam dat verzoeker slechts een slaande beweging had gemaakt in de richting van de bureu. Hoewel de situatie aanvankelijk als bedreigend was ervaren, was deze slaande beweging op zo'n afstand gedaan, dat deze handeling niet als een strafbaar feit kon worden gekwalificeerd.

Hoewel in eerste instantie de bureu (als melders) zijn benaderd, is nadien ook verzoeker in de gelegenheid gesteld om zijn visie omtrent de gebeurtenis te geven. De betrokken ervaren politieambtenaren hadden al snel door dat van een ernstige bedreiging geen

sprake was en hebben, achteraf gezien, aan de bedreiging te weinig aandacht geschonken.

De politieambtenaar kon zich niet meer herinneren op welke wijze hij zich had voorgesteld aan verzoeker. Wel had hij verzoeker gevraagd of hij met hem over de gebeurtenis wilde spreken, waarmee verzoeker zonder meer instemde. Aangezien er geen sprake meer was van een strafbaar feit, was verzoeker ook niet als verdachte gehoord. Eén van de politieambtenaren had van verzoeker wel de nodige gegevens gevraagd, wellicht op een korte en bondige wijze. Hoewel de korpsbeheerder van mening was dat de politieman correct had gehandeld, kon achteraf worden geconcludeerd dat de afhandeling van het incident uitvoeriger aan verzoeker had moeten worden uitgelegd.

Beoordeling

4. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Dit houdt in dat een politieambtenaar burgers op een zakelijke en objectieve wijze dient te bejegenen.

5. De politieambtenaren van het korps Friesland waren ter plaatse gekomen na een melding over een burenruzie, waarbij sprake was van bedreiging met een bijl. Het spreekt voor zich dat de politie, gezien de aard van de melding, direct in actie kwam en niet vooraf een nader onderzoek pleegde. Na de komst van de politieambtenaren ter plaatse kwam snel, mede uit het gesprek met de melder, naar voren, dat geen sprake was van een ernstige bedreiging. De politieambtenaren hebben vervolgens hun aandacht vooral gericht op de kwestie van de erfafscheiding.

6. Naast de overeenkomsten in de verklaringen ten aanzien van de feitelijke gebeurtenis, lopen de lezingen van betrokkenen uiteen waar het betreft de subjectieve beleving van het incident. Verzoeker voelde zich bejegend als een verdachte en was van mening dat de politieambtenaren op de hand van de burens waren. Zij hadden hem bijvoorbeeld, zonder aan te geven waartoe dit nodig was, op gebiedende toon naar zijn personalia gevraagd.

De politieambtenaren herkenden zich niet in het beeld dat verzoeker schetste, de korpsbeheerder tekende aan dat, achteraf gezien, aan de bedreiging te weinig aandacht was geschonken. De politieman had van verzoeker wel de nodige gegevens gevraagd, wellicht op een korte en bondige wijze. Achteraf gezien had de afhandeling van het incident wellicht uitvoeriger aan verzoeker moeten worden uitgelegd.

De Nationale ombudsman benadrukt dat de wijze waarop iemand de gedraging van een ander ervaart, bij uitsluiting subjectief is en derhalve ook moeilijk toetsbaar.

Indien de Nationale ombudsman tot oordelen wordt geroepen, dient hij dit echter naar objectieve maatstaven te doen.

7. In ieder geval staat vast, dat de politieambtenaren, vrij snel nadat zij ter plaatse kwamen, vaststelden dat van een bedreigende situatie geen sprake was en dat zij vervolgens hun aandacht hebben gericht op de kwestie van de erfafscheiding. Wel hebben zij verzoeker gevraagd naar zijn personalia.

Hoewel de Nationale ombudsman niet wenst te twijfelen aan hun bedoelingen, hadden de politieambtenaren zich dienen te realiseren dat deze manier van optreden door een ander, in casu verzoeker, op een andere manier zou kunnen worden geïnterpreteerd en dat hem onvoldoende duidelijk zou kunnen zijn wat er precies aan de hand was.

De Nationale ombudsman acht het op grond van de over en weer afgelegde verklaringen voldoende aannemelijk dat aan het optreden van de politieambtenaren niet de gedachte ten grondslag lag om verzoeker te beschuldigen, maar dat zij bijvoorbeeld slechts wilden vaststellen of verzoeker degene was tegen wie de (oorspronkelijke) melding was gericht.

De Nationale ombudsman is van mening dat dit optreden misschien wat minder gelukkig was, nu de politieambtenaren vervolgens geen aandacht meer schonken aan de melding naar aanleiding waarvan zij ter plaatse waren gekomen, maar direct overgingen tot de kwestie van de erfafscheiding.

De politieambtenaren hadden zich kunnen realiseren dat zij hierdoor jegens verzoeker de schijn konden wekken, dat zij vooringenomen waren en dat zij meer waarde hechtten aan de verklaring van de burens. De ambtenaren hadden er wellicht beter aan kunnen doen om, zoals ook de korpsbeheerder aangaf, de afhandeling van het incident uitvoeriger aan verzoeker uit te leggen.

De Nationale ombudsman acht het optreden, gelet op de kennelijke bedoeling van de politieambtenaren, echter niet zodanig onjuist dat de gedraging op dit punt als niet-behoorlijk dient te worden gekwalificeerd.

De onderzochte gedraging is in zoverre dan ook behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet opnemen van de aangiftes

Bevindingen

1. Verzoeker acht het niet juist dat de politie Friesland, tot het moment dat hij zich op 4 april 2005 tot de Nationale ombudsman wendde, zijn aangifte van diefstal van de erfafscheiding niet heeft opgenomen, en evenmin de aangifte (vanwege het doen van een valse melding van bedreiging op 10 juli 2004) door de buurvrouw niet heeft opgenomen.

2. De korpsbeheerder tekende aan dat verzoeker aangifte had willen doen van het feit dat melding is gedaan van een valse aangifte alsmede van het ontvreemden van een schutting of delen daarvan. De teamchef had hierover heel uitvoerig met verzoeker gesproken, waarbij de teamchef had aangegeven - nadat hierover overleg was gevoerd met de chef recherche - dat de melding van de zijde van de burens niet als een valse aangifte in strafrechtelijke zin kon worden aangemerkt en dat de ontvreemding van de schutting, wegens een prejudicieel geschil, niet tot verdere actie bij politie en justitie zou leiden. Op aandringen van verzoeker werd afgesproken dat hij van genoemde feiten aangifte zou doen op het politiebureau te Dokkum. De teamchef is er vanuit gegaan dat verzoeker met de uitleg die hij daarbij had gegeven en waarbij hij naar hem (de teamchef) zou kunnen verwijzen, vervolgens zonder problemen aangifte had gedaan. Pas tijdens de hoorzitting van de klachtencommissie kwam naar voren dat de politieambtenaren aan dit bureau de aangifte(n) niet wilden opnemen.

De korpsbeheerder was van mening dat de teamchef zijn collega's beter had moeten inlichten en instrueren over het doen van aangifte door verzoeker.

Beoordeling

3. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

4. Artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) geeft ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen. Die bevoegdheid houdt een dienovereenkomstige aanspraak in, namelijk dat de aangifte wordt opgenomen. Zo bevat artikel 163 Sv de verplichting voor opsporingsambtenaren om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen. Deze plicht tot het opnemen van de aangifte staat los van de vraag of aan die aangifte verder vervolg zal worden gegeven.

Twijfel bij de betrokken politieambtenaar over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit mag er niet aan in de weg staan dat hij gevolg geeft aan zijn wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. In het geval van dergelijke twijfel dient hij het over te laten aan de officier van justitie om ter zake een standpunt te bepalen en dat kenbaar te maken aan de persoon die aangifte deed. Voor betrokkene staat dan, in het geval van een besluit tot niet-vervolg, de mogelijkheid open van beklag bij het gerechtshof, ingevolge artikel 12 Sv. Een uitzondering op het voorgaande kan alleen worden aangenomen in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet is te kwalificeren als een strafbaar feit.

5. De Nationale ombudsman acht dus weinig ruimte aanwezig voor een uitzondering op de verplichting om aangifte van strafbare feiten op te nemen. Dit heeft te maken met het feit dat toetsing door de voor opsporing verantwoordelijke instantie, het Openbaar Ministerie,

bij voorbaat onmogelijk is als gebeurtenissen die mogelijk voor een strafrechtelijke afdoening in aanmerking komen, niet in een aangifte worden opgenomen.

6. In deze zaak had de teamchef verzoeker uitleg gegeven omtrent zijn aangiftes en had hij aangegeven dat zijn aangiftes niet tot verdere actie bij politie en justitie zouden leiden.

Verzoeker had desondanks te kennen gegeven dat hij wilde dat de politie zijn aangiftes opnam, waarna de teamchef met hem de afspraak had gemaakt dat hij van genoemde feiten aangifte zou doen op het politiebureau te Dokkum. Vervolgens had de politie de aangiftes van verzoeker desondanks niet willen opnemen.

Hiermee is gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de klachtencommissie

Bevindingen

1. Verzoeker tekent aan dat de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland de korpsbeheerder onjuist en onvolledig heeft ingelicht door onjuistheden in haar advies aan de korpsbeheerder van 15 maart 2004 op te nemen. Verzoeker gaf hiervan een aantal voorbeelden in zijn klachtbrief. Zo stond in het verslag, dat verzoeker op de zitting had verklaard dat "er op 10 juli 2004 problemen waren met zijn buurman", terwijl verzoeker dit niet had verklaard. Ook de opmerking in het verslag over het incident op 10 juli 2004: "De politie had toen de ernstige melding gekregen dat verzoeker zijn buurman met een bijl bedreigde. Ter plaatse gekomen bleek de politie, dat het wel meeviel", vond verzoeker niet correct. Los van het feit dat dit niet zo op de zitting was gezegd, vond verzoeker dat, zo er nu wel of geen sprake was van dreiging met een bijl, wel degelijk sprake was van een ernstige melding. Immers, zo geen sprake was van bedreiging, moest er wel sprake zijn van een valse melding, hetgeen ook een ernstig feit was, aldus verzoeker. Ook gaf verzoeker aan dat de zin in het verslag van de zitting: "Inspecteur (de teamchef; N.o.) verduidelijkte, dat hij inderdaad had toegezegd, dat (verzoeker; N.o.) aangifte had kunnen doen, maar toen later bleek dat de officier van justitie toch niet tot vervolging zou overgaan, werd dat alsnog geweigerd", niet klopte, omdat de teamchef dit zo niet had gezegd.

2. In reactie op deze klacht liet de voorzitter van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland weten dat de opmerking "dat het wel meeviel" een opmerking van de politie was, en niet het standpunt van de commissie weergaf. Voorts tekende hij aan, dat de commissie zich niet heeft beziggehouden met het incident zelf (de bedreiging met de bijl), maar met het optreden van de politie ter plaatse, alsmede met name het horen van verzoeker. Verzoeker had zijn klachten uitvoering schriftelijk, en tijdens de zitting zeer

omstandig mondeling kunnen toelichten. De voorzitter merkte op dat het niet in de aard ligt van de taak van de klachtencommissie om met de klager en/of de politie in discussie te gaan. De klachtencommissie vormt zich een oordeel op grond van relevante stukken en verklaringen ter zitting, en stelt daartoe verhelderingsvragen. Het is niet aan verzoeker, maar aan de commissie om te bepalen welke vragen er dienen te worden gesteld om tot een weloverwogen advies te komen. Van de commissie mag worden verwacht dat zij oordeelt op grond van feiten en omstandigheden, hetgeen zij ook had gedaan, waarbij wel degelijk was geluisterd naar verzoeker. De voorzitter gaf verder geen reactie op de door verzoeker genoemde voorbeelden.

3. De teamchef merkte op dat de zinsnede in het verslag van de hoorzitting over het doen van aangifte een onjuiste weergave was van hetgeen was gepasseerd.

Beoordeling

4. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste betekent hier dat een verslag van een hoorzitting van de klachtencommissie een correcte weergave moet geven van hetgeen op die zitting is voorgevallen. Dat is iets anders dan dat dit verslag een letterlijke weergave moet zijn.

5. In het verslag van deze hoorzitting is er niet voor gekozen om de standpunten van betrokkenen letterlijk weer te geven. Hierdoor had bijvoorbeeld verzoeker de indruk gekregen dat de teamchef op de zitting had meegedeeld, dat verzoeker aangifte had kunnen doen, maar toen later bleek dat de officier van justitie toch niet tot vervolging zou overgaan, dat alsnog werd geweigerd. Verzoeker stelde daarbij, dat de teamchef dit zo niet had gezegd.

Deze zin kan echter ook anders worden gelezen, door slechts de zinsnede "Inspecteur (de teamchef, N.o.) verduidelijkte, dat hij inderdaad had toegezegd, dat (verzoeker, N.o.) aangifte had kunnen doen", aan de teamchef toe te rekenen, terwijl het vervolg van die zin: "maar toen later bleek dat de officier van justitie toch niet tot vervolging zou overgaan, werd dat alsnog geweigerd", kan zijn bedoeld als samenvatting van hetgeen zich later feitelijk op het politiebureau heeft afgespeeld.

In dat geval zou dan weliswaar geen sprake zijn van een onjuiste weergave van de uitspraak van de teamchef, maar, ook gelet op wat de teamchef hierover opmerkte, was het in ieder geval wel een onjuiste weergave van hetgeen was gepasseerd.

Verzoeker gaf nog een aantal voorbeelden in zijn klachtbrief van opmerkingen die onjuist in het verslag van de hoorzitting waren weergegeven. Hierop heeft de voorzitter van de klachtencommissie, op één punt na, niet gereageerd.

6. In ieder geval is komen vast te staan dat het verslag van de hoorzitting geen letterlijk verslag is geweest. Hierboven is echter gesteld dat dit ook niet noodzakelijk is, maar dat zo'n verslag wel een correcte weergave moet geven van hetgeen op de zitting is voorgevallen. De Nationale ombudsman heeft op grond van de over en weer verstrekte inlichtingen kunnen vaststellen dat het verslag op in ieder geval één punt een onjuiste weergave heeft gegeven van de gang van zaken. Daarmee moet worden vastgesteld dat de commissie in haar advies aan de korpsbeheerder in ieder geval op één punt onjuist en mogelijk onvolledig is geweest.

Hiermee is gehandeld in strijd met het beginsel van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Friesland, is
gegrond ten aanzien van:

het niet opnemen van de aangiftes, wegens strijd met het beginsel van fair play.

niet gegrond ten aanzien van:

de klacht dat de politieambtenaren verzoeker op 10 juli 2004 onheus hebben bejegend en zich partijdig hebben opgesteld.

De klacht over de onderzochte gedraging van de klachtencommissie van het regionale politiekorps, is

gegrond ten aanzien van:

de klacht over het advies aan de korpsbeheerder van 15 maart 2004, wegens strijd met het beginsel van administratieve nauwkeurigheid.

Onderzoek

Op 4 april 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer M. te Zwaagwesteinde, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Friesland en een klacht over de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland. Naar deze gedragingen, die wat de eerste gedraging betreft wordt aangemerkt als een gedraging van beheerder van het regionale politiekorps Friesland (de burgemeester van Leeuwarden), en die wat de tweede gedraging betreft wordt aangemerkt als een gedraging van de voorzitter van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland, werd op 27 juni 2005 een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de voorzitter van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Ook werd de korpsbeheerder en de voorzitter van de klachtencommissie een aantal vragen voorgelegd.

Daarnaast werd de bij de klacht betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Leeuwarden over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder, de voorzitter van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder, de voorzitter van de klachtencommissie en een van de betrokken politieambtenaren deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Klachtdossier van het regionale politiekorps Friesland opgemaakt naar aanleiding van verzoekers bij de politie en de klachtencommissie ingediende klachten, met daarbij het verslag van de in het kader van de interne klachtprocedure gehouden hoorzitting op 15 maart 2005 en het advies van de klachtencommissie van het regionale politiekorps Friesland aan de beheerder van dit korps.

Brief van de korpsbeheerder van 22 maart 2005 waarin verzoeker wordt meegedeeld dat zijn klachten deels gegrond, en deels ongegrond worden geacht.

Verzoekschrift van 4 april 2005 gericht aan de Nationale ombudsman.

Openingsbrief van de Nationale ombudsman van 27 juni 2005 met daarin geformuleerde vragen.

Standpunt van de korpsbeheerder gericht aan de Nationale ombudsman.

Standpunt van de voorzitter van de klachtencommissie gericht aan de Nationale ombudsman.

Verklaring van een tweetal betrokken politieambtenaren, en verklaring van de teamchef.

Reactie van verzoeker op het standpunt van de korpsbeheerder, voorzitter van de klachtencommissie en de betrokken ambtenaren.

Nadere vragen van de Nationale ombudsman van 7 september 2005 aan de korpsbeheerder en de voorzitter van de klachtencommissie.

Reactie van de korpsbeheerder en de voorzitter van de klachtencommissie.

Nadere reactie van verzoeker op de reactie van de korpsbeheerder, en de voorzitter van de klachtencommissie.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) geeft ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen. Die bevoegdheid houdt een dienovereenkomstige aanspraak in, namelijk dat de aangifte wordt opgenomen. Zo bevat artikel 163 Sv de verplichting voor opsporingsambtenaren om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen.

Deze plicht tot het opnemen van de aangifte staat los van de vraag of aan die aangifte verder vervolgd zal worden gegeven. Wanneer bij de politie aangifte wordt gedaan, mag van haar worden verwacht dat zij deze aangifte opneemt op het moment dat deze wordt gedaan. Voor zover de feitelijke mogelijkheid daartoe op dat moment, objectief gezien, ontbreekt, dient degene die aangifte wenst te doen daartoe zo spoedig mogelijk alsnog de gelegenheid te krijgen.

Twijfel bij de betrokken politieambtenaar over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit mag er niet aan in de weg staan dat hij gevolg geeft aan zijn wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. In het geval van dergelijke twijfel dient hij het over te laten aan de officier van justitie om ter zake een standpunt te bepalen en dat kenbaar te maken aan de persoon die aangifte deed. Voor betrokkene staat dan, in het geval van een besluit tot niet-vervolgung, de mogelijkheid open van beklag bij het gerechtshof, ingevolge artikel 12 Sv.

Een uitzondering op het voorgaande kan alleen worden aangenomen in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet is te kwalificeren als een strafbaar feit. Wanneer de politie die opvatting heeft, behoort zij in beginsel de ruimte te hebben om daarvan blijk te geven. Te allen tijde moet zij echter voorkomen dat in zo'n geval haar opvatting de inzet wordt van een discussie met de persoon die aangifte wenst te doen. Dat is ook in het belang van de geloofwaardigheid van de politie.